

بررسی حقوقی عده طلاق در فقه امامیه، قوانین موضوعه ایران و حقوق اروپا

سهراب زروکی^۱، مریم جعفری آخا^۲

^۱ کارشناسی ارشد مبانی فقه و حقوق اسلامی دانشگاه پیام نور ساری

^۲ کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه آزاد واحد آیت الله املی آمل

چکیده

عده، به کسر عین و فتح دال مشدد، اسم مصدر اعتداد از ریشه عدد است از نظر فقهی، عده عبارت است از: مدتی که زن پس از جدایی از شوهر، در حالت انتظار است. عده یعنی تحمل و صبر و خودداری از ازدواج زن بعد از انحلال نکاح تا مدت معین را عده گویند. عده، ریشه عدد به معنای شمارش و احصاء است^۱. در بسیاری از کشورهای اسلامی، خصوصاً در حوزه قانون مدنی، قوانین شرع حاکم است. یکی از مسائل فقهی موضوع عده می‌باشد. در مدت عده، چه عده طلاق و چه عده وفات، زنان حق ازدواج مجدد ندارند. عده در تمام مذاهب اسلامی اصلی مسلم می‌باشد و تنها در احکام آن اختلافاتی جزئی دیده می‌شود. در این مقاله ضمن بررسی تطبیقی قوانین عده در ایران براساس فقه امامیه و حقوق اروپا به این سؤال پاسخ داده می‌شود که آیا در قوانین کشورهای اروپایی و آمریکایی مسئله‌ی به نام عده وجود دارد؟ در پاسخ روشن می‌شود اصل بر عدم وجود عده است، لیکن جهت پیشگیری از مشکلات ناشی از اختلاط نسب در کشورهای مذکور، تمهیداتی مانند اطاله دادرسی، تفریق جسمانی در خلال رسیدگی به دادخواست طلاق و منع زوجین از ازدواج مجدد به مدت تعیین شده در حکم طلاق، اهداف عده را به گونه‌ای غیر مستقیم محقق می‌سازد.

واژه‌های کلیدی: عده، طلاق، اختلاط نسل، فقه اسلامی، قوانین مدنی اروپا.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۳۳-۴۹